

100 1

၁၇၈

ความเป็นมาและความสำคัญของปั้นหยุ่ห์

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาที่ลูกหนี้บยิกขึ้นมากล่าวถึงมากที่สุด ก็คือปัญหาทางจริยธรรม ซึ่งนับวันก็จะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในระดับโลก ระดับประเทศไทย จนถึงระดับท้องถิ่น ดังจะเห็นได้ จากข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ ในโทรศัพท์ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในประเทศไทยและอเมริกา ประเทศเยอรมัน ประเทศอิตาลี ไม่พอใจพฤติกรรมของครู ของเพื่อน ก็แก่ปัญหากันโดยวิธีรุนแรง ที่ทำลายชีวิตกัน (มติชน, 2545) ในประเทศไทยพฤติกรรมการระพาดปฎิบัติที่เป็นปัญหาทางจริยธรรม ก็มีให้เห็นอยู่เสมอ เช่น นักเรียนนักศึกษา ไม่พอใจกับพฤติกรรมที่มีกัน ทั้งๆ ที่ไม่มีเรื่องอะไรกันมากมาย เพียงแค่เห็นว่าใส่ชุดของสถาบันคู่อริ ก็ขาดสติ ทำร้ายคนที่ไม่รู้เรื่องราวปัญหา ทั้งหลายทั้งปวงนับวันแต่จะรุนแรงเป็นโรคร้าย ของสังคมโดยส่วนใหญ่มาจากการกิจกรรมที่กระทำการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เทคโนโลยี เจริญรุคห์อย่างรวดเร็ว ปัญหาพฤติกรรมทางจริยธรรมก็ถ้าตามไม่แพ้กัน ดังจะเห็นได้จากการผลงานวิจัยของ ดวงเดือน พันธุ์มนวนิ และจรายา สุวรรณหัต (2545, อ้างอิงมาจาก มติชน) พบว่าปัญหาที่พบมากเป็นอันดับ 1 ของวัยรุ่นคือปัญหายาเสพติด รองลงมาคือปัญหาการคบเพื่อน มัวเมา ตามเพื่อน ปัญหารื่องการเรียน ปัญหาความรักและการมีเพศสัมพันธ์ ปัญหาความไม่เข้าใจในครอบครัว ลูกขาดความอบอุ่น ปัญหา ผู้เชื่อ พุ่มเพือ ปัญหาทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว ปัญหาเที่ยวเตร่ เที่ยวกางคืบ ปัญหาไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ยึดตัวเองเป็นหลัก และปัญหาการพนัน โดยเฉพาะพนันบอล (มติชน, 2545)

การศึกษาที่ผ่านมาก็มุ่งเน้นแต่เนื้อหาความรู้ทางวิชาการมากกว่าที่จะมุ่งพัฒนา อบรมบ่มเพาะ
ความเป็นคนดี มีคุณธรรม การวัดและประเมินผล การสอบเข้าศึกษาต่อ “ไม่ว่าจะเป็นระดับ
อนุบาล ปฐม นักเรียน และอุดมศึกษา ต่างก็แข่งขันกันด้วยเนื้อหาความรู้ที่ได้จากการท่องจำ
ความเข้าใจในเชิงวิชาการ ละเลยเรื่องของคุณงามความดีทั้ง ๆ ที่ผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ อยู่ที่
ความรู้ ความคิด ความสามารถ และความดี (สุมน ออมริวัฒน์, 2544) จึงก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ
ตามมาอีกนานัปการ จนบ้านเมืองต้องมีการปฏิรูปทั้งระบบ ซึ่งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษา อบรมให้เกิดความรู้คุณธรรม
(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2540) และพระราชนูญฉัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช
2542 มาตรา 6 กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นนุชน์ที่สมบูรณ์
ทั้งร่างกาย จิตใจ สร้างสรรค์ ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต
สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข” (พระราชนูญฉัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542) เพื่อเป็นการนำ

พระราชบัณฑุติการศึกษาแห่งชาติลงสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 - 2549) จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มี ความรู้คุณธรรม มีความเป็นผู้นำ มีจิตสำนึกรัก ความคิดและวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบ นอกเหนือสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีบทบาทหน้าที่ในการที่จะพัฒนา จริยธรรมให้แก่นักศึกษา เพราะจริยธรรมหมายถึงคุณลักษณะที่แสดงออกทางความประพฤติที่ดีงาม ของบุคคล เพื่อปรารถนาให้สังคมอยู่อย่างสันติสุข (ปัทมา ทองสม, 2543)

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. ผลิตบัณฑิต
2. วิจัย
3. อนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม
4. บริการวิชาการแก่ชุมชน

ภารกิจประการหนึ่งคือการผลิตบัณฑิต โดยเฉพาะบัณฑิตที่อกไไปเป็นครู ซึ่งนอกจากจะ ได้รับองค์ความรู้ทางด้านวิชาการแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอบรมบ่มเพาะจิตเนื้อหาหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ มีการสอนแทรกความรู้ ความคิด ทางจริยธรรมควบคู่ไปด้วย ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช “....นอกจากการ ศึกษาจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเรา จึงจะได้คนที่มีคุณภาพ คือทึ้งเก่ง ทึ้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมือง ให้ความเก่งเป็น ปัจจัยและพลังสำหรับการสร้างสรรค์และให้ความดีเป็นปัจจัยเพื่อประกับประคองหนุนนำ ความเก่งให้เป็นไปในทางที่อำนวยผลประโยชน์อันพึงประสงค์....”

นักศึกษาครุเป็นบัณฑิตกลุ่มนี้ที่มีบทบาทสำคัญ ต่ออนาคตของชาติ เป็นกลไกที่สำคัญ ที่สุด ในการสร้างคนและพัฒนาชาติ โลกปัจจุบันก้าวหน้าไปมากเพียงใด นักศึกษาครุต้องก้าว ตามให้ทัน ทึ้งในด้านเทคโนโลยี สมัยใหม่ที่ต้องนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอน และการดำรง ชีวิต ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาในตัวศิษย์ ทึ้งด้านสติปัญญา ร่างกาย สุขภาพอนามัย และด้านคุณธรรม ครูจึงต้องมีคุณธรรมก่อนศิษย์ (สำนักงานครุสภาก, 2525) แต่ ในปัจจุบันคุณธรรมครูกลับมีปัญหาน่าเป็นห่วง ดังจะเห็นได้จากการณีครูจังหวัดสุพรรณบุรี วางแผน นักเรียน และให้นักเรียนค้ายาบ้า และกรณีครูจังหวัดสมุทรปราการที่เกิดอาการวิปริตทางเพศใช้ นักเรียนสำเร็จความโควร (เดลินิวส์, 2545) สถาบันอุดมศึกษาซึ่งผลิตนักศึกษาครุ จึงต้องจัด กิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดเชิงจริยธรรม เพราะการคิดเชิงจริยธรรมเป็นการ คิดในทางที่ดี ซึ่งหมายถึง การคิดด้วยความมีสติ ตั้งมั่น เป็นกลาง ไม่ถูกเหนี่ยวนำด้วย อคติ หากอาศัยความถูกต้องด้วยหลักวิชา เหตุผลความเป็นจริง และศีลธรรมจริยธรรม เป็นพื้นฐาน เครื่องwin-win เพื่อให้ความคิดนั้นบรรลุจากพิษภัย เป็นคุณ เป็นประโยชน์

แท้จริง (พระบรมราชโวหารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, 2533) เมื่อครูมีความคิดที่ดีงาม พฤติกรรมที่จะประพฤติปฏิบัติต่อไปก็จะดีงามถูกต้องตามครรลองครองธรรมด้วย

สถาบันราชภัฏสังขลา เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตนักศึกษาสาขาวิชาหรือนักศึกษาครู ได้ใช้หลักสูตรของสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 (สถาบันราชภัฏ, 2543) ซึ่งกำหนดให้นักศึกษาครูต้องเรียน 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

นอกจากนี้หลักสูตรได้กำหนดจุดประสงค์ของสาขาวิชาการศึกษาทั่วไป ไว้ดังนี้

- ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม uhnธรรมเนียม ประเพณีการเมือง การปกครองของไทยและความรู้ความเข้าใจเพื่อนร่วมโลก เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

- ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการคิด การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เป็นวิทยาศาสตร์และตามหลักธรรม การอนุรักษ์ คุณเลและพัฒนาการสิ่งแวดล้อม และตระหนักรถึงความเจริญก้าวหน้าและผลกระทบทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

- ให้มีทักษะการศึกษาค้นคว้าและเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ ได้ ตลอดจนมีทักษะด้านภาษาและการใช้สารสนเทศที่ติดต่อสื่อสารความหมายกับผู้อื่น และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ให้มีเจตคติที่ดีและซาบซึ้งในคุณค่าของสังธรรม ความดี ความงามและการดำเนินตน ให้มีคุณค่าต่อสังคม มีค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ซาบซึ้งในศิลปะและสุนทรียภาพ ตระหนักรในการปฏิบัติตามวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

จากจุดประสงค์ดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า วิชาการศึกษาทั่วไปมีหลายประเด็นที่เน้นในเรื่อง การคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหาและการตัดสินใจในหลักธรรม โดยเฉพาะข้อที่ 4 เน้นในเรื่องของสังธรรม ความดี ความงาม ค่านิยมที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ แต่เมื่อได้ศึกษาในรายวิชาต่างๆ ที่นักศึกษาเรียนแล้วมีเพียงบางวิชาเอก เช่น วิชาเอกการศึกษาพิเศษเท่านั้นที่มีวิชาบังคับให้นักศึกษาเรียนวิชาคุณธรรมสำหรับนักศึกษาครูการศึกษาพิเศษ นอกจากนี้ไม่มีวิชาใดที่มีวิชาที่บังคับให้นักศึกษาครูได้ศึกษาอย่างแท้จริง เพียงแต่บูรณาการหรือสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ บาง เช่น ในกลุ่มวิชาชีพครูเลือก มีวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาจริยธรรม สอดแทรกอยู่ เช่น วิชาพุติกรรมผู้นำทางการศึกษา การวัดจริยธรรม คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับนักบริหาร และมนุษยสัมพันธ์สำหรับครู เป็นวิชาเลือก

เท่าที่ผ่านมา นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่ค่อยเลือกวิชาเหล่านี้ แม้ว่าบางวิชาเอกจะเลือก แต่ลักษณะการจัดเนื้อหา และการจัดกิจกรรมพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมก็เป็นเพียงบางส่วนของรายวิชา เนื่องจากมีเนื้อหาที่หลากหลายต้องเรียนควบคู่กันไป คณะครุศาสตร์ซึ่งมีบทบาทโดยตรงในการ

ผลิตนักศึกษาครูซึ่งได้จัดกิจกรรมเสริมหรือการเข้าค่ายพัฒนาจริยธรรมแก่นักศึกษาครุทุกปี โดยการจัดทำเป็นโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาบ้าง โครงการคุณธรรมนำชีวิตบ้าง การจัดกิจกรรมที่ผ่านมา มีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านเนื้อหาและการปฏิบัติจริง จัดกิจกรรมต่างๆ หรือบางครั้งก็จะเชิญคณาจารย์ภายในคณะครุศาสตร์ ร่วมกันเป็นวิทยากรจัดกิจกรรมเสริมเพื่อพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษา เนื่องจากการจัดกิจกรรมทำให้นักศึกษาได้ปรับเปลี่ยนวิธีคิดจากการคิดเชิงลบมาเป็นการคิดเชิงบวก ซึ่งการคิดเชิงบวกหรือคิดในสิ่งที่ดี เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาจริยธรรม หากนักศึกษาคิดดีแล้วผลที่ตามมาก็คือ จะพูดดี และทำดีในที่สุด ตามหลักการทางจริยธรรม แม้แต่คิดชั่ว ก็นำไปสู่ผลเสีย แต่ในทางกฎหมายหากเพียงแต่คิดยังไม่ปฏิบัติ ก็ถือว่ายังไม่ผิดกฎหมาย การคิดในเชิงบวกหรือคิดดี จึงจำเป็นสำหรับการพัฒนาจริยธรรมของครู

การจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาจริยธรรมทุกครั้งที่ผ่านมาคณะครุศาสตร์ไม่ได้ทำการวิจัยติดตามผลให้เป็นเชิงประจักษ์ กิจกรรมที่จัดก็ไม่ได้รวมให้เป็นระบบ การวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการวิจัยที่คาดว่าจะเกิดผลดีแก่นักศึกษาครู และคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ เพราะนอกจากจะได้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูแล้ว จะส่งผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาครูรุ่นต่อไปและสถาบันราชภัฏอื่นๆ หรือสถาบันอุดมศึกษา ที่ผลิตนักศึกษาสาขาวิชาศึกษา จะได้นำชุดฝึกอบรมที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อันส่งผลให้นักศึกษาครูได้มีการคิดเชิงจริยธรรมเพื่อนำไปพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความรู้คุณธรรมพร้อมที่จะออกไปประกอบวิชาชีพครูอย่างมีคุณภาพ ได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของห้องถันและประเทศสีบี๊ป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. สร้างชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูสถาบันราชภัฏสงขลา
2. เปรียบเทียบการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. เปรียบเทียบการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูหลังการฝึกอบรม
4. ประเมินชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูสถาบันราชภัฏสงขลา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำตามของ การวิจัย

1. ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู สถาบันราชภัฏ สงขลา มีลักษณะอย่างไร
2. การคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู แตกต่างกันหรือไม่ ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม
3. นักศึกษาครูที่มีเพศ วิชาเอก อายุ ประเภทของการศึกษา ประสบการณ์สอน อาชีพ ของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู และหน่วยงานที่สังกัดแตกต่างกัน มีการคิดเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน หรือไม่
4. ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมมีความเหมาะสมหรือไม่

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีขอบเขต ดังนี้

1. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูสถาบันราชภัฏสงขลา
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ, การศึกษาปฐมวัย พลศึกษา, สังคมศึกษา, บริหารการศึกษา และอื่นๆ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 120 คน
3. ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย
  - 3.1 กิจกรรมกลุ่มก้าวไปมิตร
  - 3.2 กิจกรรมหนีให้พ้นและจับให้มั่น
  - 3.3 กิจกรรมปริศนาความคิด
  - 3.4 กิจกรรมร่วมมือแข่งขัน
  - 3.5 กิจกรรมทดสอบสติ
  - 3.6 กิจกรรมผู้แสวงหา
  - 3.7 กิจกรรมเลือกโครงการ
  - 3.8 กิจกรรมมองกันในส่วนดี
  - 3.9 กิจกรรมสหกรณ์
  - 3.10 กิจกรรมหลักสูตรครูดีในฝัน
  - 3.11 กิจกรรมโรงเรียนธรรมาภิบาลในฝัน
  - 3.12 กิจกรรมการศึกษาและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์
  - 3.13 กิจกรรมม้าหมุน

- 3.14 กิจกรรมนางงามจริยธรรม
  - 3.15 กิจกรรมพัฒนาการคิดสู่วิชาชีพครู
  - 3.16 กิจกรรมแผนที่ความคิดเชิงจริยธรรม
  - 3.17 กิจกรรมดอกไม้จริยธรรม
  - 3.18 กิจกรรมนกสร้างรัง
  - 3.19 กิจกรรมเลือกสี
  - 3.20 กิจกรรมจินตนาการ
  - 3.21 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์
  - 3.22 กิจกรรมสรุปและแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. ตัวแปร ประกอบด้วย
ตัวแปรต้น	ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม
ตัวแปรตาม	การคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. จริยธรรม หมายถึง พฤติกรรมที่ดีงาม เว้นจากการประพฤติชั่ว ไม่ว่าจะเป็นทางกาย วาจา ใจ ซึ่งส่วนมากจะมาจากหลักศีลธรรม หรือหลักจริยธรรมทางพระพุทธศาสนาที่สอนคนให้ เป็นคนดีมีความประพฤติดี ละเว้นความชั่ว
2. การคิดเชิงจริยธรรม หมายถึง การตั้งใจที่จะกระทำในสิ่งที่ดีงาม การคิดในสิ่งที่ดีงาม เว้นจากการคิดชั่ว ซึ่งสะท้อนออกมารูปแบบพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมหรือจริยธรรมที่อธิบายไว้ใน พฤติกรรมสำคัญในจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ห้าม 9 ข้อ
3. ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ในการจัด กิจกรรม ตามคู่มือการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงจริยธรรม ประกอบด้วย ในความรู้ 10 ใบ กิจกรรมจำนวน 22 กิจกรรม (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ก คู่มือฝึกอบรม เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครูสถาบันราชภัฏสงขลา หน้าคำนำ)
4. การฝึกอบรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมที่จัดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนานักศึกษาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติ เพื่อยก มาตรฐานการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้น
5. นักศึกษาครู หมายถึง นักศึกษาวิชาเอกการศึกษาพิเศษ, การศึกษาปฐมวัย พลศึกษา, สังคมศึกษา, บริหารการศึกษา และอื่นๆ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 120 คน ของ สถาบันราชภัฏสงขลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของนักศึกษาครู ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาระบบนักศึกษา
2. ชุดฝึกอบรมสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบกิจกรรมด้านอื่นๆ สำหรับนักศึกษา นอกเหนือจากที่ได้พัฒนาขึ้นจากคำอธิบายในรายงานวรรณคุณ พ.ศ. 2539 เช่น ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความกตัญญูกตเวที ความไม่เห็นแก่ตัว ฯลฯ
3. นักศึกษาครูได้รับความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติ และสามารถปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรม
4. นักศึกษาครูได้มีส่วนร่วม กล้าแสดงออก ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในกลุ่ม และจากกลุ่มอื่นๆ ทำให้ได้แนวคิดที่หลากหลาย ในการนำไปประยุกต์ใช้
5. ชุดฝึกอบรมสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการคิดเชิงจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพอื่นๆ เช่น ตำรวจ ทหาร วิศวกร นักการเมือง นักธุรกิจ ผู้บริหาร ฯลฯ

